

हंसपुर नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : १

संख्या : १०

मिति २०७९/०३/२५

भाग-१

हंसपुर नगरपालिका

कृषि तथा सिँचाई ऐन, २०७९

आज्ञाले,

केशव कुमार अधिकारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

४५

हंसपुर नगरपालिका
कृषि तथा सिँचाई ऐन, २०७९

प्रस्तावना :

संविधानको अनुसूचि ८ मा स्थानिय तहलाई दिइएको अधिकार अनुसार हंसपुर नगरपालिकाले आफ्ना नगरवासीका लागि प्रचलनमा रहेको कृषि प्रणालि लाई सक्षम, सुदृढ, सुलभ र सेवामूलक बनाउन यो ऐनको निर्माण गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस ऐनको नाम "हंसपुर नगरपालिका कृषि तथा सिँचाई ऐन, २०७९" रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा

- (क) "ऐन" भन्नाले हंसपुर नगरपालिकामा रहेका सम्पूर्ण कृषि क्षेत्रमा सम्बद्ध व्यक्ति तथा संस्थाको उचित प्रतिस्थापनका लागि निर्माण गरीएको हंसपुर नगरपालिका कृषि तथा सिँचाई ऐन, २०७९ सम्भन्तुपर्छ ।
(ख) "नगरपालिका" भन्नाले हंसपुर नगरपालिकालाई सम्भन्तुपर्छ ।
(ग) "विभाग" भन्नाले नगरपालिकाको कृषि तथा सिँचाई विभागलाई सम्भन्तुपर्छ ।
(घ) "स्थानीय कानून" भन्नाले हंसपुर नगरपालिकाबाट जारी भएका कानूनलाई सम्भन्तुपर्छ ।
(ङ) "संस्था" भन्नाले नगरपालिकामा कृषि तथा सिँचाई क्षेत्रमा टेवा प्रदान गर्दै आएका सम्पूर्ण संस्थालाई सम्भन्तुपर्छ ।

३. कार्यविवरण र कार्यसम्पादन:

- (क) कृषि तथा सिँचाई सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको योजना तर्जुमा गरी नगरपालिकाको अधिकांश वासिन्दाको मुख्य पेशा रहेको कृषि पेशाको उत्थान गर्नमा पहल गर्नु पर्नेछ ।

(ख) कृषि तथा सिंचाईसँग सम्बन्धित प्राथमिकताका सम्पूर्ण सामग्रीहरु सम्बन्धित संस्थाहरुले समयमा नै व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकाका सँग विभागिय समन्वय गर्नु पर्नेछ ।

(ग) प्रधानमन्त्री कृषि कार्यक्रम अन्तर्गतका लक्ष्यको परिपूर्तिका लागि सरकार र जनता विचको समन्वयकर्ताको भूमिका खेलि कृषिका समस्या तथा समाधानको आदानप्रदान कार्य सम्पन्न गर्ने ।

३. कृषि तथा सिंचाईको विशिष्टिकरण :

(क) प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना अन्तर्गत विशिष्ट कार्यक्रमहरुको माग गरी सो कार्यक्रमको जनसहभागिता मूलक सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(ख) खेति तथा भण्डारणका शिपमूलक तालिमहरु सञ्चालन गरी अन्न अभाव सिर्जना हुन नदिन सम्बन्धित संस्थाहरु सक्रिय रूपमा लागी पर्नु पर्नेछ ।

(ग) उन्नत जातको विउविजन वितरणका लागी हरेक वडाले नगरपालिका सँग समन्वय गर्नु पर्नेछ ।

(घ) वस्तुभाउको उचित व्यवस्थापनका लागी आवश्यक पर्ने खोप, उन्नत दाना, सुधारीएको गोठ जस्ता अवधारणाको विकास गर्दै जनतालाई कृषिमा सफल बनाउने कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।

(ङ) कृषि विमाका कार्यक्रमहरुको उपलब्धता गराई कृषिमा आवद्ध व्यक्तिहरुको कृषि क्षेत्रमा लगाव कायम गराउनु पर्नेछ ।

(च) कृषि सम्बन्धी कुनै नयाँ र उन्नत अवधारण हुने व्यक्ति वा संस्थाले प्रस्तावना बनाई पेश गरी नगरपालिकाका मार्फत सो कार्यक्रमको सञ्चालनका लागी पहल गर्न सक्नेछ ।

(छ) सिंचाईको पर्याप्तताका लागी आवश्यक पर्ने पूर्वाधारहरुको व्यवस्था गरी सो पूर्वाधारको भरपूर्ण उपयोग गर्ने ।

(ज) जनता समक्ष सिंचाईको पर्याप्त पहुँचका लागी नहर तथा कुलोको निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

३. विभागको कर्तव्य र अधिकार:

(क) कृषि सँग सम्बन्धित कुनै पनि किसिमका प्रकोपहरु बाट कृषि क्षेत्रमा पर्न सक्ने क्षतिलाई न्युनिकरण गराउने ।

३१

- (ख) कृषि अनुदान कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कृषि क्षेत्रमा अनुदानको सहजताको माहोल सिर्जना गराउने ।
- (ग) परम्परागत कृषि प्रणालीमा यथाशिघ्र सुधार गराई आधुनिक कृषि प्रणाली मार्फत जनजीवन सुधारको मार्गमा नगरलाई क्रियाशिल गराउने ।
- (घ) उपयुक्त सिंचाई प्रणालीको व्यवस्था गरी कृषिमा उच्चतम प्रतिफलको सुनिश्चितता कायम गर्ने ।
- (ङ) यस ऐनको उद्देश्य प्राप्तिका लागि अन्य आवश्यक कार्य गर्ने गराउने ।

४. उपसमिति गठन गर्न सक्ने:

नगरपालिकाले कृषि तथा सिंचाई सम्बन्धि कुनै पनि काम गर्न तथा गराउन आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विशेषज्ञ व्यक्तिहरु समेत रहेको उपसमितिहरु गठन गर्न सक्नेछ ।

५. निर्देशन दिन सक्ने:

हंसपुर नगरपालिकाको कार्यालयले यस ऐनको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा विभागलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

६. ऐन बमोजिम हुने:

यस ऐनमा लेखिए बमोजिमका कुरा लेखे अनुरूप हुने साथै यस ऐनमा उल्लेख नभएका कुरा नगर प्रमुखको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

७. नियम बनाउने अधिकार:

यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न तथा गराउन नियम बनाउने अधिकार नगरपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत नगर प्रमुखमा रहनेछ ।

३/५